Verkleg hjúkrun

María A. Tr.

Æðaleggir

Leggir

- **Bláæðaaðgangur:**
  - Útlægur bláæðaleggur – fjarlægja e. 72 klst.
  - Miðlægur bláæðaleggur – cvk- í lengri tíma
- **Þvagleggir:**
  - Fjöldi sýkla eykst um 5% með hverjum degi sem leggurinn er inni
  - Einnota þvagleggur, inniliggjandi, leggur f. ofan lífbein, þvagstómaleggur.

Leggir

Bláæðaaðgangur

- Útlægur bláæðaleggur – venflo
  - Má vera í 72 tíma
- Miðlægur bláæðaleggur – cvk
  - Í lengri tíma

Þvagleggir

- 5% aukning sýkla með hverjum degi sem leggur er inni
- Einnota leggur, langtíma inniliggjandi, suprapubic leggur /fyrir ofan lífbein, þvagstómaleggur

Venflo-útbláæðanál

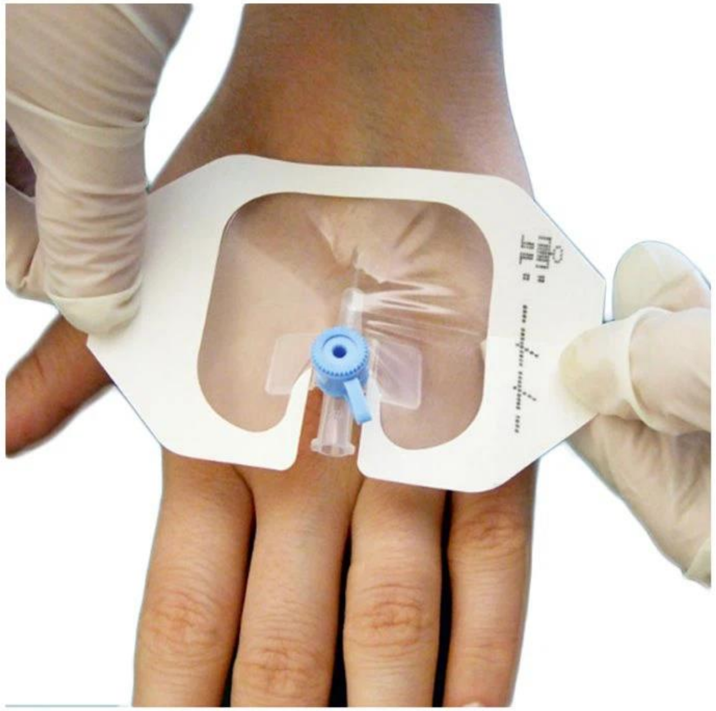

Æðanálar/æðaleggir

- Um 30-50% inniliggjandi sjúklinga á sjúkrahúsum hafa í sér útæðanál eða holæðalegg um lengri eða skemmri tíma

Sýkingar v. æðaleggja

- Nýgengi æðabólgu (phlebitis) um 10% v. Inngjafa í æð meðal skurðsj.
- Blóðsýkingar eru algengastar hjá sjúklingum með æðaleggi.
- Sýkingar vegna æðaleggja koma sem einstök tilfelli en ekki í faröldrum

Æðabólga

- **Orsök**:
- Erting vegna nálar, lyfja eða v. baktería
- **Einkenni**:
- Cellulitis - húðnetjubólga
- Purulent thrombophlebitis- segabólga
- Bacteraemia - blóðsýking

Áhættuþættir

Ófullnægjandi sótthreinsun húðar f. stungu

Illkynja sjúkdómar, ónæmisbæling, brunar og fl.

Tegund nálar/leggjar.

Tímalengd (aukin hætta ef lengur en 72 t.)

Nálægð við opin sár og menguð svæði

Nál endurnýjuð

Skipta um nál á 72 tíma fresti

Við æðabólgu skal skipta um nál

Fjarlægja nálar sem ekki eru nauðsynlegar

Skipta um nál ef sett hefur verið upp nál í flýti þar sem ekki hefur verið sótthreinsað svæðið fyrst.

Eftirlit og meðferð á stungustað

- Halda stungustað þurrum og hreinum
- Ekki bera sýklalyf á stungustað
- Fylgjast daglega með stungustað
  - Þreifa varlega yfir umbúðum. Ef sjúlingur kvartar um sársauka eða eymsli eða hefur óútskýrða hitahækkun, þarf að taka umbúðir af og rannsaka svæðið nákvæmlega.
- Ef lengur en 72 klst.-skipta daglega á umbúðum
- Sótthreinsa húðina þegar skipt er á umbúðum

Eftirlit og skipti á innrennslisslöngum

Áður en samskeyti eru rofin skal sótthreinsa samskeyti og legginn næst með spritttgrisju-látið þorna

Nota hanska eða amk. vera með nýþvegnar hendur og sprittaðar

Skipta á 72 tíma fresti- ef tær vökvi

Frh. Eftirlit....

- Skipta á 24 tíma fresti-ef næringargjöf
- Skipta strax ef um blóðgjöf er að ræða
- Lyfjagjöf í legginn skal fara í framlengingu sem hægt er að sótthreinsa